

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет міжнародних відносин

Кафедра права

Затверджую
 Декан факультету міжнародних відносин
 професор **В.В. Третько**

« 2 » вересня 2020 року

СИЛАБУС

Навчальна дисципліна **Криміналістика**

Освітньо-професійна програма **Право**

Рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**

Загальна інформація

Позиція	Зміст інформації
Викладач(і)	Кравчук Степан Йосипович
Профайл викладача	http://pravo.khnu.km.ua/profeso-rsko-vykladatskyj-sklad/
E-mail викладача(ів)	St_kravchuk@ukr.net
Контактний телефон	-
Сторінка дисципліни в ІСУ	https://msn.khnu.km.ua/course/view.php?id=4288
Консультації	Очні: понеділок, 4-а пара, 4-416; середа, 4-а пара, 4-416; он-лайн: за необхідністю та попередньою домовленістю

Характеристика дисципліни

Статус дисципліни	Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Форма семестрового контролю			
				Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття				Індивідуальна робота студента	Самостійна робота, в т.ч. ІРС	Курсовий проєкт	Курсова робота	залік	іспит
						Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття						
О	Д	2	4	5	150	72	36		36		78				+

Анотація навчальної дисципліни

Криміналістика є фундаментальною наукою, яка має практичне значення для кримінальних дисциплін і базовою навчальною дисципліною для підготовки фахівців за спеціальністю 081 "Право". Вона є наукою про закономірності злочинної діяльності та її відображення в джерелах доказової інформації, які слугують основою для розроблення засобів і методів збирання, дослідження, оцінки та використання доказів з метою розкриття, розслідування, судового розгляду, попередження вчинення злочинів. Криміналістика допомагає встановити істину у кримінальних провадженнях, розслідуванні злочинів. Криміналістика розглядається у трьох аспектах: як наука про технології і засоби практичного слідознавства, навчальна дисципліна та практична діяльність.

При викладанні використовуються лекції (з використанням методів проблемного навчання і візуалізації); усне опитування, тестування, контрольна робота, самостійна робота (індивідуальні завдання).

Пререквізити- теорія держави і права, логіка, кримінальне право України; **кореквізити**: – кримінальне процесуальне право України.

Мета і завдання дисципліни

Мета дисципліни: надання знань з теоретичних та практичних основ виникнення, збирання, дослідження, оцінювання і використання доказів, а також отримання студентами знань, навичок та вмінь, пов'язаних із використанням криміналістичних засобів та методів з розкриття, розслідування та попередження злочинів.

Завдання дисципліни: формувати у здобувачів вищої освіти здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, знання та розуміння предметної області та професійної діяльності, навички використання інформаційних і комунікаційних технологій, здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, здатність працювати в команді, здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти, здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції, здатність критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

Очікувані результати навчання.

Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми, оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему, використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин; вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних; демонструвати вміння користуватися комп'ютерними програмами, необхідними у професійній діяльності; працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи; готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

Тематичний план дисципліни і календар його виконання.

Таблиця 2 – Тематичний план дисципліни

№ тижня	Тема лекції*	Тема практичного заняття*	Самостійна робота студентів		
			Зміст	Год.	Література
1	Теоретико-методологічні та наукові основи криміналістики	Теоретико-методологічні та наукові основи криміналістики	Опрацювання лекційного матеріалу та завдання для самостійної роботи «Теоретико-методологічні та наукові основи криміналістики», підготовка до семінарського заняття за темою №1	4	[1,с.3-10], [3,с.20-27]
2	. Основи криміналістичної техніки. Криміналістична фотографія	. Основи криміналістичної техніки. Криміналістична фотографія Вибір реферату	Опрацювання лекційного матеріалу та завдання для самостійної роботи «Основи криміналістичної техніки. Криміналістична фотографія», підготовка до семінарського заняття за темою №2.	4	[1,с.11-68], [2,с.29-42]
3	Трасологія та криміналістична балістика	Трасологія та криміналістична Балістика	Опрацювання лекційного матеріалу та завдання для самостійної роботи «Трасологія та криміналістична балістика», підготовка до семінарського заняття за темою №3,	4	[1,с.69-88], [2,с.43-56]
4	Техніко-криміналістичне дослідження документів та письма	Техніко-криміналістичне дослідження документів та письма	Опрацювання лекційного матеріалу та завдання для самостійної роботи «Техніко-криміналістичне дослідження документів та письма» підготовка до семінарського заняття за темою №4, підготовка до контрольної роботи	4	: [4,с.13-103], [6,с.15-57]
5	Ідентифікація людини за ознаками зовнішності (габітологія)	Ідентифікація людини за ознаками зовнішності (габітологія)	Опрацювання лекційного матеріалу та завдання для самостійної роботи «Ідентифікація людини за ознаками зовнішності (габітологія)», підготовка до семінарського заняття за темою №5	4	[1. с.107-122], [4,с.134-151].
6	. Криміналістична реєстрація	. Криміналістична Реєстрація	Опрацювання лекційного матеріалу та завдання для самостійної роботи «Криміналістична реєстрація», підготовка до семінарського заняття за темою №6, підготовка до	4	[6,с.15-57], [8,с.10-96]

			захист реферату		
7	Криміналістична тактика	Криміналістична Тактика	Опрацювання лекційного матеріалу та завдання для самостійної роботи «Криміналістична тактика», підготовка до семінарського заняття за темою №7, підготовка до тестового роботи	4	[4,c.176- 193], [8,c.108-122]
8	Планування розслідування	Планування розслідування	Опрацювання лекційного матеріалу за темою № 8 та завдання для самостійної роботи «Планування розслідування»	4	: [2,c.176- 192], [6,c.144-172], [8,c.144- 166]
9	. Тактика огляду місця події	. Тактика огляду місця події	Опрацювання лекційного матеріалу та завдання для самостійної роботи «Тактика огляду місця події», підготовка до семінарського заняття за темою №9	4	[1,c.72-81], [2,c.96-102], [4,c.181-216], [6,c.58-85], [8,c.103-113]
10	Тактика проведення слідчого експерименту	Тактика проведення слідчого експерименту	Опрацювання лекційного матеріалу та завдання для самостійної роботи «Тактика проведення слідчого експерименту», підготовка до семінарського заняття за темою №10.	4	[1,c.156-177], [2,c.153-162], [5,c.180-200], [7,c.209-223]
11	Тактика обшуку і виїмки	Тактика обшуку і виїмки	Опрацювання лекційного матеріалу та завдання для самостійної роботи «Тактика обшуку і виїмки», підготовка до семінарського заняття за темою №11, підготовка до контрольної роботи	4	[1,c.134-147], [2,c.153-162], [5,c.215-236], [8,c.121-130]
12	Тактика допиту	Тактика допиту	Опрацювання лекційного матеріалу та завдання для самостійної роботи «Тактика допиту», підготовка до семінарського заняття за темою №12	4	[1,c.148-164], [2,c.163-183], [5,c.167- 176]
13	Тактика пред'явлення для впізнання	Тактика пред'явлення для впізнання	Опрацювання лекційного матеріалу та завдання для самостійної роботи «Тактика пред'явлення для впізнання», підготовка до семінарського заняття за темою №13	4	[2,c.184-204],, [8,c.177- 186]
14	Тактика проведення експертизи	Тактика проведення експертизи	Опрацювання лекційного матеріалу та завдання для самостійної роботи «Тактика проведення експертизи», підготовка до семінарського заняття за темою №14, підготовка до захист реферату	4	[1,c.290-296], [2,c.175-181, 200-206], [5,c.237-249],
15	Методика розслідування окремих видів злочинів	Методика розслідування окремих видів злочинів	Опрацювання лекційного матеріалу та завдання для самостійної роботи «Методика розслідування окремих видів злочинів», підготовка до семінарського заняття за темою №15. Підготовка до захисту рефератів.	4	[7,c.266-275]

16	Розслідування злочинів проти життя і здоров'я особи	Розслідування злочинів проти життя і здоров'я особи. Захист рефератів.	Опрацювання лекційного матеріалу та завдання для самостійної роботи «Розслідування злочинів проти життя і здоров'я особи», підготовка до семінарського заняття за темою №16. Підготовка до захисту рефератів.	6	[9,с.223-242]
17	Розслідування злочинів проти власності	Розслідування злочинів проти власності. Захист рефератів	Опрацювання лекційного матеріалу та завдання для самостійної роботи «Розслідування злочинів проти власності», підготовка до семінарського заняття за темою №17, підготовка до тестового роботи	6	[1,с.105-109], [2,с.125-142], [5,с.162-178], [6,с.85-92], [7,с.187-198]
18	Розслідування злочинів у сфері службової діяльності	Розслідування злочинів у сфері службової діяльності	Опрацювання лекційного матеріалу за темою № 18 та завдання для самостійної роботи «Розслідування злочинів у сфері службової діяльності», підготовка до захисту реферату.	6	[2,с.226-237],, [10,с.154- 166],
			Всього за 4-й семестр	78	

Примітка: Лекції і практичні заняття проводяться щотижня по дві години

Політика дисципліни.

Освітній процес в Хмельницькому національному університеті відповідає положенням освітньо-професійної програми і навчальному плану спеціальності «Право». Студент зобов'язаний відвідувати лекції та заняття, які є важливою складовою навчання. Відсутність на лекційному та практичних заняттях дозволяється лише за поважними причинами, які підтверджуються відповідними документами переданими до деканату. Студенту рекомендується доповідати на всіх практичних заняттях. Заняття, які студент пропустив, має відпрацювати, яке є комплексним: провадиться в усній та письмовій формі (вирішення практичних завдань за фабулами, викладеними у методичних рекомендаціях). За період навчання студент повинен отримати ґрунтовні знання з цієї дисципліни з урахуванням практики та сучасних тенденцій розвитку права, сформувати уміння та навички застосовувати їх при вирішенні практичних ситуацій.

Критерії оцінювання результатів навчання.

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за **чотирибальною** шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих **позитивно** з урахуванням коефіцієнта вагомості і встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу. При оцінюванні знань студентів використовуються різні засоби контролю, зокрема: усне опитування; засвоєння теоретичного матеріалу з тем перевіряється тестовим контролем; якість виконання, набуття теоретичних знань і практичних навичок перевіряється шляхом розв'язання задач та захисту курсової роботи. Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: знання теоретичного матеріалу з теми; вміння студента обґрунтувати прийняті рішення та розв'язувати задачі; своєчасне виконання домашніх завдань з теми.

Захист рефератів здійснюється на семінарських заняттях в присутності викладача та студентів групи.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота			Самостійна, індивідуальна робота	Семестровий контроль, іспит
4семестр				
Семінарські заняття	Контрольна робота	Тестовий контроль:		Підсумковий контрольний захід (0,4)
УО (мінімальна кількість оцінок усього опитування – 6)	КР	Т К		
ВК: 0,2	0,2	0,2		

Оцінювання тестових завдань

Тестове завдання для кожного студента складається з десяти тестів, кожен з яких оцінюється чотирма балами. Максимальна сума балів, яку може набрати студент, складає 20.

Оцінювання здійснюється за чотирибальною шкалою.

Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту, представлена у нижченаведеній таблиці.

Сума балів за тестове завдання	1 - 10	11-20	21-30	31-40
Оцінка	2	3	4	5

Якщо відповідь на тестове завдання має 2-3 правильних значення, а студент зумів вказати частину з них, то сума балів у цьому випадку буде пропорційна кількості правильних відповідей. Наприклад, у тесті є три правильних відповіді, а студент вказав лише дві з них, тоді він отримує за тестове завдання два бали з трьох.

На тестування відводиться 15 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. При цьому усі графи для відповідей повинні бути заповнені цифрами, що відповідають правильним, на погляд студента, відповідям. Через 15 хвилин студенти здають викладачу завдання з талонами відповідей. Викладач на наступному занятті оголошує результати тестування.

Якщо студент отримав негативну оцінку, то він повинен перездати її у встановленому порядку, але обов'язково до терміну наступного контролю. У випадку, коли студент не виконав індивідуальний план з дисципліни у заплановані терміни без поважних причин, то під час відпрацювання заборгованості при позитивній відповіді йому виставляється мінімальна оцінка „задовільно”.

Співвідношення вітчизняної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна шкала балів	Інституційна оцінка	Критерії оцінювання	
A	4,75-5,00	5	Зараховано	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навиків.
B	4,25-4,74	4		Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками.
C	3,75-4,24	4		Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками.
D	3,25-3,74	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією.
E	3,00-3,24	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00-2,99	2	Незараховано	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00-1,99	2		Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни.

Контрольні питання з дисципліни.

1. Предмет і завдання криміналістики
2. Розвиток, становлення та сучасний стан криміналістики в Україні.
3. Методологія криміналістики.
4. Поняття криміналістичної ідентифікації
5. Поняття та класифікація засобів та методів криміналістичної техніки
6. Поняття, завдання та значення судової фотографії
7. Система методів судової фотографії
8. Поняття, система та завдання судового відеозапису
9. Процесуальні правила оформлення результатів відеозйомки
10. Поняття та класифікація слідів у трасології. Механізм слідоутворення
11. Криміналістична балістика
12. Ідентифікаційні ознаки письма
13. Основи методики дослідження почерку
14. Криміналістичне дослідження письма
15. Ознаки зовнішності людини: поняття та класифікація
16. Методика складання словесного портрета
17. Методи і засоби фіксації ознак зовнішності людини
18. Види ідентифікації людини за ознаками зовнішності
19. Основні види криміналістичного обліку
20. Об'єкти криміналістичного обліку
21. Тактична операції та комбінація
22. Принципи планування розслідування.
23. Етапи планування розслідування.
24. Техніка планування розслідування

25. Підготовка до проведення огляду.
26. Тактика проведення огляду.
27. Фіксація результатів огляду
- 28.. Види та учасники слідчих експериментів
29. Підготовка до проведення слідчого експерименту
30. Тактика проведення слідчого експерименту
31. Підготовка до обшуку і виїмки.
32. Загальні тактико-психологічні особливості обшуку і виїмки.
- 33.. Фіксація ходу і результатів обшуку і виїмки.
- 34.. Поняття, сутність і види допиту
35. Підготовка до допиту та стадії його проведення
36. Зміст тактики допиту
37. Викриття неправдивих свідчень
38. Тактика очної ставки та перехресного допиту
39. Фіксація результатів допиту
40. Поняття впізнання, його сутність і види.
41. Підготовка до пред'явлення для впізнання.
42. Загальна тактика пред'явлення для впізнання і управління ним.
43. Особливості проведення деяких видів пред'явлення для впізнання.
44. Види криміналістичних експертних досліджень
45. Види експертних досліджень
46. Судово-психологічна експертиза
- 47 Судово-бухгалтерська експертиза
48. Структура методик розслідування окремих видів злочинів
49. Криміналістична характеристика окремих категорій злочинів: поняття, склад, значення для розслідування
50. Криміналістичні технології у розслідуванні злочинів
51. Криміналістична характеристика зазіхань на майно шляхом крадіжок, грабежів
52. Особливості розслідування крадіжок.
53. Особливості розслідування грабежів і розбоїв.
54. Особливості розслідування шахрайства.
55. Особливості розслідування вимагання.
56. Злочини у сфері господарської діяльності
57. Особливості розслідування зловживання владою або службовим становищем, перевищення влади або службових повноважень
58. Криміналістична класифікація і характеристика вбивств
59. Вихідні слідчі ситуації, тактичні завдання і напрями розслідування вбивств
60. Особливості розслідування вбивств на замовлення

Рекомендована література

Основна література

1. Балагута І., Сибірня Р., Бараняк В. Криміналістика: Навчальний посібник // І.Благути, Р.Сибірня, В.Бараняк - К.: Атіка, 2012. - 496 с.
2. Будзієвський М.Ю.. Криміналістика (курс лекцій) : навчальний посібник / М. Ю. Будзієвський, О. В. Лускатов, І. В. Пиріг, В. М. Плетенець, К. О. Чаплинський, Ю. А. Чаплинська. - Д. : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2013. - 397 с.
3. Волобуєв А.Ф Криміналістика. Навчальний посібник / А.Ф. Волобуєв — К., 2011. — 504 с.
4. Іщенко А. В. Теорія і практика криміналістичного забезпечення процесу доказування в розслідуванні злочинів / Іщенко А. В., Ієрусалімов І.О., Удовенко Ж.В. – К., Центр учбової літератури, 2007. – 160 с.
5. Криміналістика: Навч. посібник / За ред. А.Ф. Ларкіна. – К. : КНТ. -2011. -504 с.
6. Навчальний посібник / А.В. Кофанов, О.Л. Кобилянський, Я.В. Кузьмічов — К.: Центр учбової літератури, 2011. — 280 с.

Додаткова література

7. Маркусь В.О. Криміналістика. Навчальний посібник// В.О. Маркусь.— К.: Кондор, 2007. — 558 с.
8. Сабодаш В.П., Ларкін О.М. Криміналістика: Навч. посібник // В.П. Сабодаш, О.М. Ларкін. –К. Центр учбової літератури. – 2013.- 229 с.
9. Старушкевич А. В. Криміналістична характеристика злочинів: навч. пос. / А.В. Старушкевич. – К.: НВТ „Правник” – НАВСУ, 1997. – 42 с.
10. Шеремет А.П. Криміналістика: навч. посібник / А.П. Шеремет. –К. :Центр учбової літератури. 2009. – 672 с.
11. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. № 2341-ІІ / Відомості Верховної Ради. -2001. - №25-26.
12. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651–17 Редакція від 03.08.2017. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>

13. Наказ МВС України від 10.07.2017 № 580» Про затвердження Інструкції з організації функціонування криміналістичних обліків Головного експертно-криміналістичного центру Державної прикордонної служби України»
14. Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 7 липня 2017 року № 570 «Про організацію діяльності органів досудового розслідування Національної поліції України» // <http://www.nau.ua>.
15. 22.Наказ МВС України від 11.09.2001 р. № 785 «Про затвердження Інструкції про порядок функціонування дактилоскопічного обліку експертної служби МВС України» .
16. Алексейчук В.І. Проблеми моделювання при огляді місця події / В.І. Алексейчук // Проблеми законності: Республ. міжвідом. наук. зб. – Харків: Нац. юрид. акад. України, 2006. -Вип. 77. – С. 170-177.
17. Білещук П.Д. Криміналістична техніка: курс лекцій / П.Д. Білещук, А.П. Гель, М.В. Салтевський, Г.С. Семаков. – К: МАУП, 2001. – 216 с.
18. Будзієвський М.Ю.. Криміналістика (курс лекцій) : навчальний посібник / М. Ю. Будзієвський, О. В. Лускатов, І. В. Пиріг, В. М. Плетенець, К. О. Чаплинський, Ю. А. Чаплинська. - Д. : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2013. - 397 с.. 201
19. Довгополик О.П. Сутність та ознаки невідкладних слідчих дій / О.П. Довгополик // Південноукраїнський правничий часопис. – 2009. – № 1. – С. 206 - 210.
20. Салтевський М.В. Криміналістика (у сучасному викладі): Підручник. – К.: Кондор, 2008. – 588 с.